

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr. a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația Sibiu, Popăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14

Se prenumera și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. Manuscrise se înapoiază. Un număr costa 5 cruceri v. a. sau 10 bani rom.

Manifestul

Sibiu, 18 Februarie n.

Ori-cât de târziu, *Manifestul*, ce am publicat ieri, va fi făcut surprindere, și va fi lăsat în urma sa o adâncă impresie. Ieri n'am spus mai nimic referitor la el, anume pentru-ca să nu preocupăm, să nu influențăm asupra judecării, care fiecare cetitor are să-și-o facă asupra acestui act important. Ținem, ca oamenii noștri înșiși să se obișnuască a gândi și să nu aștepte totul de-a-gata.

Acum însă, credem că putem reveni și putem să ne spunem și noi părerea, fără de a voi să preocupăm pe cineva.

Manifestul este un act istoric, un pas bărbătesc de importanță politică.

Grav, impunător și demn de bărbății, cari au luptat și suferit pentru principiile ce le reprezintă, el răsună ca și un mesaj de tron, — numai că tronul este temnița.

Vor zice unii: bine și frumos, nu-i vorbă, dar' așa târziu!

Târziu, da, o recunoaștem și noi cu durere și părere de rău. Dar' cine e de vină? Într'un articol din nrul 13 al „Tribunei” noi am explicat această întârziere. Ce am susținut atunci, cu 2—3 săptămâni mai înainte, stă și azi nealterat. Atunci am zis, că ceea-ce nu s'a făcut, se poate încă face; mai bine mai târziu, decât nici-odată.

Simțim oare-care satisfacție, că în așteptările noastre nu ne-am înșelat, și nu s'a înșelat nici publicul nostru cetitor.

Manifestul stă vrednic înaintea poporului românesc.

Ca formă el este o reprivire, o mărturisire și un prospect.

În trecut el ne conduce la memorabila adunare de pe Câmpul-Libertății și ne prezintă programul sigilat acolo sub cerul liber cu jurământul alor 40 de mii de Români. El ne arată spiritul, tonul și ideile celui program național, care vărsat la 1881 în altă formă constituie și astăzi drapelul, în giurul căruia se grupează, cu foarte puține și disparente excepțiuni, întreg poporul românesc din Ardeal, Ungaria și Bănat. Ducându-ne prin tot decursul trecutului nostru mai apropiat, și arătând notele luptei noastre politice, Manifestul ne oprește ceva mai mult pe „Câmpul-Judecării”, la procesul *Memorandului*.

Judecata ce o spune asupra acelei judecări, și asupra tuturor peripecțiilor ei e un punct marcant al Manifestului.

Peste temniță trece mai ușor; suferințele n'au lăsat urme în sufletul bărbatilor noștri. Se oprește însă la actul de agitație și ne spune cum privește agitația acest act al M. Sale. Acesta e așă și un punct marcant. Cu el se încheie reprivirea.

După o interpelare către guvern se începe mărturisirea sau crezul politic al fruntașilor noștri. Crezul e cel vechiu al lor, e crezul poporului însuși, și totuși e mai pătrunzător, căci îl auzim repeșit cu o mai mare tărie după îndelungatele suferințe, după nenumăratele jertfe îndurate pentru același crezul.

E, așa zicând, același standard, același drapel de luptă sfântă, numai că e trecut prin botezul de sânge, prin proba de foc a suferințelor.

În celelalte se cuprinde prospectul viitorului: prospectul de luptă, continuată pe aceeași basă, cu aceleași mijloace leale ca și mai înainte, dar' cu puteri oțelite, cu învățături din trecut și cu însușirea inspirată de sfințenia drepturilor noastre.

Considerat numai din punctul de vedere al actualității, *Manifestul* e o întrebare și un răspuns.

Întrebarea e în forma unei interpelări strajnice către guvern, — ear' răspunsul e către poporul românesc, — ai cărui reprezentanți au fost și sunt subscrisii Manifestului.

Agratarea, pe care întemnițării n'au cerut-o, o consideră ca efluxul sentimentului de dreptate al Maiestății Sale, ca exprimarea unei dorințe în sensul, ca și poporul românesc să se bucure în stat de aceleași drepturi, ca și poporul maghiar.

Mănecând dela acest punct de vedere Manifestul întreabă:

„Oare față de acest preînalt act de agitație al Maiestății Sale, guvernul și-va și voi-va să tragă și el consecuențele logice? și-va și voi-va oare să se emancipeze de influența nefastă a șovinismului, și înțelegând pe Domnitor, și-va să se inspire și el de sentimentul dreptății!”

Etă o interpelare către guvernul țerii, făcută, ce e drept, în formă extra-parlamentară, dar' făcută cu o provocare la un act al Maiestății Sale, ai cărui miniștri sunt actualii guvernanți.

Dar' Manifestul e și un răspuns. Poporul românesc, ai cărui reprezentanți au fost tiriți la judecată, pentru-că au depus la treptele tronului un Memorand, dat în numele lui și aprobat de el; poporul, ai cărui reprezentanți au fost tiriți de gendarmi în cel mai brutal mod

la temnițe și ținuți acolo între ne mai pomenite torturi ale timpului, acest popor se va fi întrebat de sigur: oare acești oameni, acești bărbăți, cari pe mine m'au reprezentat, și în luptă, și în suferință, oare după atâtea suferințe și năcazuri, ce au îndurat, ce mai zic ei, ce mai cred ei? Ce vor face ei acum, ce gând au pentru viitor? Oare nu s'au schimbat, oare nu s'au intimidat, n'au obosit...?

Manifestul răspunde la toate acestea și alte întrebări, și răspunsul ce el dă nu poate decât să deștepte încredere, în suflete și curaj.

Bine, bine; toate's bune și frumoase, dar este un punct, care lipsește cu totul din Manifest, deși ar fi trebuit totuși un cuvânt; este crisa. Așa vor zice unii.

Adevărat, că despre crisa nu e în Manifest nici un singur cuvânt; și totuși Manifestul ne spune și apropos de crisa destule. Întăiu și întâiu Manifestul întreg e un cuvânt apropos de crisa.

Dacă s'au putut lansa atâtea scor-nituri, atâtea calomnii și minciuni tendențioase în decursul acestei nefericite crise, ele se vor isbi acum toate de Manifest și isbindu-se trebuie, sau să nimicească, sau să recadă asupra celui-ce le-a lansat.

Vedem cu durere, că 6 inși sunt acei bărbăți, cari ar fi avut și dreptul și datorința, să se manifesteze, și ale căror nume totuși lipsesc de pe Manifest.

Vedem cu durere, că separarea e aceeași, ce s'a produs prin crisa. Dar', Doamne sfinte, cine e de vină, că crisa s'a produs, și că desbinarea continuă?

Între astfel de împregiurări Manifestul ne e și o mângâiere, pentru-că vedem că în butul tuturor intrigelor și învâjbrilor cauza va merge înainte, căci avem bărbăți cu caracter tare, hotărâți la luptă și la suferințe numai ca aspirațiunile noastre legitime și drepte să ajungă cât mai curând la isbânda dorită de toți.

Gospodărie bănyfistă. Pentru punga sa proprie, și în gospodăria economiei sale Bányffy știe să strângă bani albi pentru zile negre; i-se duce chiar vestea în acest sens. Când e vorba însă de a avea altuia, spre pildă, a celei agonizante din sudoarea și mēduva poporului sērac, atunci se schimbă treaba: Bányffy sgārcitul devine risipitor.

A apărut prospectul venitelor și cheltuelilor Țerii-Ungurești pe ultimul pătrar al anu-

lui 1895. Totalul venitelor în acest pătrar de an se urcă la 143.850.953 fl., ear' acela al cheltuelilor la 105.319.118 florini, s'ar solda deci cu un plus considerabil; și totuși rezultatul e mai mic cu 2.622.916 fl. decât în pătratul ultim al anului precedent. Venitele anului întreg 1895 sânt cu 2.274.936 mai mici decât în 1894; ear' cheltuelile cu 20.471.501 mai mari decât în 1894; așa dar' bilanțul pe anul 1895 este cu 22.646.438 mai nefavorabil față cu anul ce-i premergea.

Dignus est Bányffy báró — de a trece drept adevărat cavalier al neamului seu.

Domnul Slavici

adevăratul naționalist și nefalsificatul tribunul.

(Publicăm acest articol fără comentariu.)

Viena, 14 Februarie 1896.

Pe când eram încă la gimnasiu, eram un mare aderent al dlui I. Slavici. Cetiam cu entuziasm novelele d-sale, meditam asupra articolelor d-sale publicate în „Tribuna” și strigam cu emfază dimpreună cu colegii mei: „Slavici este cel mai perfect stilist român”. Un lucru nu-l puteam însă pricepe nici pe atunci; de ce dl Slavici, care are dibăcia de a scrie atât de convingător, insistă cu atâta stăruință pe lângă așa numita „politică tradițională”? Nu-mi intra în cap, de ce anume Românul în vici lucră numai atunci corect, dacă urmează principiul predicat de dl Slavici: „capul ce se pleacă sabia nu-l taie”.

Nu înțelegeam de ce este trădător fiecare Român, care nu-i înjură și urește numai pe Unguri, ci cutează de a afirma, că mai mult și mai adeseori încă chiar și decât Ungurii ne-a tras pe sfoară Austria.

De ce-i taxează domnul Slavici pe toți, cari au o astfel de părere, basată pe istoria noastră, de trădători; de ce nu admite d-sa, că ar fi mai bine să ne creștem pe noi înșine și pe poporul nostru în sensul, ca dela noi și în prima linie dela noi înșine să ne așteptăm mântuirea? De ce se creștem poporul nostru într'un spirit laș și slugarnic, de ce se nu-i infiltrăm convingerea: „Existența unui popor nu se discută — ci se afirmă!”

De doi secolii fucoace cu peste o sută de memorande și alte plângeri de asemenea natură au umblat reprezentanții națiunii noastre zadarnic la Viena. Nu avem cauze de a fi dispuși de „politică tradițională”? Cum deci dl Slavici totuși cutează a afirma, că: Austria în todeauna a voit să ne ajute, însă odată era prea slabă, de altă-dată intrigile maghiare zădărniceau bunele intențiuni ce Austria le avea față de noi.

Un cap logic, precum este dl Slavici, trebuie ca și-a spus: să conțin cu un factor, care nu voește să ne ajute, ar fi cel mai „nechib-zuit” lucru.

Deasemenea este o dovadă de puțină „chibzueală” de a te sprigini și de a spera ajutor dela un factor, care și când voește este prea slab spre a-ți ajuta, ori prea puțin înțelept spre a nu se lăsa tras pe sfoară de Unguri. De ce deci oare dl Slavici a infiltrat poporului, că „din sus” o să-i vină mântuirea?

Precum am accentuat, deja pe banca gimnasiului, nu pricepeam politica domnului Slavici. Fapt este însă, că d-sa a făcut școală, și, durere, și-a cucerit un larg cerc de adoratori ai acestor principii. Venind la universitate, am dat de cartea scrisă tot de dl Slavici, care de sigur nu o cunosc mai mult de 100—200 de Români.

Această carte este un tom din colecția „Die Völker Oesterreich-Ungarns”, colecție scrisă la inițiativa cercurilor mai înalte vieneze. În tomul „die Magyaren”, Hunfalvy îi laudă pe Unguri. Titula cărții este: „Die Rumänen in Ungarn, Siebenbürgen und der Bukovina, von Ioan Slavici. Wien und Te-schen. Verlag von Karl Prochaska 1881”.

Cetind acest op al dlui Slavici, ilusiunile și entuziasmul meu pentru d-sa au făcut loc unei antipatii, explicabile pentru toți aceia, cari cunosc opul din chestiune. „Mi-am spus: un om, care astfel a scris pentru lumea mare, străină, despre națiunea sa, un om, care de sigur a contat, că opul seu scris în limba germană, va fi citit de puțini Români, nu poate să fie pătruns de adevărată iubire de neam, ci este un speculant ipocrit. Recomand fiecărui adorator personal și aderent de principii al dlui Slavici să cetească cartea d-sale: „Die Rumänen”. Astăzi pricep de ce domnul Slavici este atât de servil față de Viena; căci cum d-sa, junimistul de odinioară înfocat pentru parale, și-a pus puterea exclusiv în serviciul liberalilor din România, schimbându-și astfel principiile politice, astfel de ce se nu fi scris și o atare carte și de ce se nu ne predice: „politică tradițională este singura mântuitoare; aveți în ori-și-cine încredere, numai în propriile voastre puteri nu?”

Dând poporului român o creștere în spiritul dlui Slavici, acest popor într'adevăr ar trebui să devină astfel cum dl Slavici îl caracterizează în opul seu. Ear' un atare popor ușor ar pute fi maghiarizat și Austria, respective factorii austriaci principali, și-ar vedea realizată dorința de a avea pentru cazul de lipsă, când Austria ar fi dărăburită, o Ungarie cu un popor omogen drept loc de refugiu.

Schimbarea convingerii politice a dlui Slavici, relativ la partidele din România i-au procurat prin protecția dlui Sturdza postul de

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Mincinoasa.

— Novellă. —

De

Alphonse Daudet.

(Urmare și fine.)

Ce timp fericit de activitate și de încredere reciprocă a fost acela. Nu aveam nici o bănuială, tot ce zicea. purta timbrul adevărului, al încrederei și nădărilor. Numai într-o privință trebuia să-i fac dojene. Dacă din când în când vorbea despre casele, în cari umblă și despre familiile elevelor ei, avea totdeauna să povestească o mulțime de detaieri curioase de intrige mici și aventurii, pe cari evident — și anume în contradicție cu orice probabilitate — le inventase numai. Vieța în jurul ei îi părea numai un roman și toate câte o înconjurau și câte vedea ea, le folosea în combinațiunile ei dramatice. Această vieță în și cu o lume fantastică era unica disarmonie în fericirea mea. Eu, care mă retrăsese de desparțisem de lumea întreagă, spre a trăi exclusiv numai pentru dēnsa, o aflam totdeauna meditănd despre astfel de lucruri indiferente și adese-ori banale. Dar' dacă me cugetam bine, trebuia să-i iert aceasta slăbiciune — căci era slăbiciunea unei femei tinere și nefericite, a cărei vieță până aci sēmēna în adevăr cu un roman serios, la care lipsia numai sfârșitul împăciuitor.

O singură dată mi-a venit o bănuială, sau eram aproape să bănuiesc. Un atare sentiment cel puțin se născu în mine. Nu se întorsese anume într-o seară de Duminecă. Eram în desperare. Ce să fi făcut? Să merg la Saint-Germain? Dar' așa aș fi compromis-o. După noaptea petrecută între cele mai mari griji, mă decisei, a pleca — când sosi; era foarte palidă, foarte îngrijată și neliniștită. Sora ei era morboasă și trebuise se petreacă noapte acolo, spre a îngriji. Eu am crezut, toate câte mi-a spus, fără a mă mira potopul de vorbe, cu care îmi răspundea la cea mai mică întrebare; nici nu mă surprinsese că în continu se abătea dela lucrul principal și vorbea despre împregiurări foarte indiferente, că vorbea neîncetat despre sosirea ei, despre ne-compleșanta oficialilor de gară, despre întârzierea trenului și despre altele. În aceeași săptămână a mai mers de două sau tre-ori la Saint-Germain și a rămas și peste noapte acolo; apoi după-ce sora-sa se însănătoșase eărăși, începui din nou vieța liniștită de mai înainte.

Din nenorocire ea însăși se bolnăvi nu mult după aceea. Într-o zi sosi tremurând, palidă și cu frigori, a cărei urmări aveau să fie grele și — precum îmi spunea medicul — insurabile. În durerea mea la auzul acestor cuvinte credeam că o să neburnesc. Numai la un lucru mă mai cugetam: a-i înduleci cât se poate de mult orele ei din urmă. Voiam să adun familia ei, pe care atât de mult o iubia, și de a cărei splendoare atât de mult se bucura, în giurul patului ei. Fără de a-i spune vre-o vorbă am scris surorii sale la

Saint-Germain și m'am dus în persoană la unchiul ei, rabinul-suprem. Nu știu la ce oră nepotrivită am sosit la el — evenimentul mari așa de mult ne mișcă, încât în fața lor nu consideri lucrurile cele mici.

Bētrānul rabin era la diner. Era foarte surprins de urgența mea și mă primi în anti-șambră.

„Domnul meu — începui eu — sunt momente, în cari trebuie să tacă toate certele și întrebările mici”.

Se întoarse cu fața sa respectabilă spre mine — era foarte surprins.

Eu începui din nou: „Nepoata d-tale trage de moarte”!

„Nepoata mea? Eu însă nici nu am nepoată. Trebuie, că te înșeli cu privire la persoana mea.

„Ah! te rog, te conjur, domnul meu! Uită toate certele familiare. Vorbesc de madame Delosche, soția căpitanului.

— Dar' eu nu cunosc nici o madamă Delosche. Ești rău în cunoștință, iubitul meu domn, te asigur!

Și încet mă conduse până la ușa, trebuie că m'a ținut de unul, care și-a permis cu dīnsul o glumă, sau chiar de un nebun. Și în adevăr voiu fi produs o impresiune curioasă. Eram de tot perplex; ceea-ce am auzit, îmi venise așa de repentin, așa de ne-așteptat.

Oare să mă fi mințit? Dar' de ce? — Deodată îmi veni o idee. Mi-am adus aminte de adresa unei eleve, despre care îmi po-

vestise des. Era fiica unui bancher bine cunoscut.

— Întreb de un servitor: Madame Delosche?

— Nu e aci.

— Da, prea bine. O știu — e dama, care dă d-soarei de aci ore de pian.

— În casa noastră nu este nici o domnișoară și nici nu se zice pe pian. Ce voești la adecă?

Și rīzēnd închise ușa înaintea mea.

Nu mi-am mai continuat cercetările, fiind sigur, a-mi primi în toate locurile acelaș răspuns, a mă îmbogăți în fiecare loc cu o nouă desamăgire. Când m'am reîntors în mica noastră căsuță, mi-s'a adus o epistolă cu marca postală Saint-Germain. Am deschis-o și știam deja înainte de ce am cetit-o, ce cuprindea: administratorul general îmi scrisese, că nu ar cunoaște nici o madamă Delosche, și că înșuși nu ar' avea nici femele și nici copii.

Aceasta a fost ultima lovitură.

Cinci ani de zile fiecare cuvânt al ei fusese minciună. Mii de cugete mă copleșeau ca în sbor sub impresia gelosiei, ca un nebun, fără a ști ce fac, alerg în odaia, în care zăcea muribunda. Toate întrebările, cari torturau mintea, i-le aruncau în față. „Ce ai avut de lucru fie-care Duminecă în Saint-Germain? Unde ai fost în acea noapte, când nu te-ai reîntors acasă? Ei, răspunde odată!”

Și m'am plecat spre dīnsa și am încercat a ceti răspunsul în adăncul ochilor ei făcă atât de frumoși, răspunsul, care îl așteptam

cu atâta grije. Ea însă a rămas mută, nemășcată.

Tremurând de furie începui din nou.

— N'ai dat de loc lecții. Am fost pre-tutindenea — nime nu te cunoaște! De unde ai banii, juvaerile și veșmintele cele scumpe.

Ea îmi aruncă o privire, așa de tristă, așa nespuse de tristă, dar' atăta a și fost totul. Ar fi trebuit să mă stăpănesc, să o cruț, să o las să moară în pace, dar' am iubit-o prea mult.

Gelosia în mine era mai tare decât mila. Am continuat fără milă.

— „Cinci ani de zile m'ai amăgit! Zi de zi, oră de oră, m'ai mințit! Mi-ai cunoscut vieța mea întreagă, puteai ceti în inima mea ca în o carte deschisă, și despre vieța ta nu știu nimica. Nimica, nici chiar numele tău nu-l cunosc! Căci numele, care îl porți, nu-i cel adevărat, nu-i așa? Oh, mincinoasă! Mincinoasă! Trebuie să ved, că moare și nu-i cunosc nici chiar numele! Vorbește odată! Cine ești? De unde ai venit? Ce ai voit cu mine? De ce te i-ai legat vieța ta de mine? Vorbește odată! Spune ori-ce!”

Osteneală zadarnică! În loc de a-mi răspunde, își întoarse liniștit capul, fața spre părete, ca și-când s'ar teme, că privirea ei ultimă mi-ar pute trada secretul ei.

Și așa a murit, nefericită! A murit fără a fi fost cunoscută, o mincinoasă până la moarte!

A. C. Liuba.

director la institutul „Ottetlesan“ cu peste 1000 fr. venite lunare.

Cât va fi profitat din părerile ce d-sa i-le oferă publicului european în cartea d-sale despre „Iubita sa națiune“, aceasta, sufletul d-sale va fi știind-o.

Voese să citez câteva floricele din opul „Die Rumänen“, de Ioan Slavici, vechiul și veritabilul tribunist.

În capitolul „particularități naționale“, dl Ioan Slavici scrie: „Românul este cuprins de o încăpăținare stupidă (begrißstiaig) și odată cu capul nu voeste să primească vre-o idee nouă“. Apoi: „În afaceri importante el (Românul) porcește conform uzului obicinuit, fără de a se întreba cândva, dacă procederea sa este corectă ori ba“. (Ce prost popor).

„De regulă Românul precugetă un lucru timp atât de îndelungat, încât adese-ori nici nu termină cu cugetatul. Românul totdeauna se decide prea târziu pentru ceva, mintea Românului cea de pe urmă a devenit proverbială. (Nu e totdeauna așa, dle Slavici, adă-ți aminte de poziția ce a luat-o poporul român în fața articolelor d-tale „Milleniul!“).

„Cine ia atât de greu o decizie, nu-și dă în cîrind osteneala de a o schimba; astfel Românul este omul cel mai de încredere, dacă știi numai, că întrucât i-te poți încrede. Aceasta însă adese nu o știi, căci din punctul de vedere românesc sinceritatea (Aufrichtigkeit) nu este o virtute, nici că există în limba română cuvânt pentru această noțiune (p. Aufrichtig). În genere Românul nu privește sinceritatea de o datorință și cine spunând adevărul își cauzează vre-o pierdere, devine obiect de batjocură. La vecinii cei mai apropiați ai Românilor, la Maghiari, este însă sinceritatea o datorință și Românul îl ride pe Maghiar pentru sinceritatea sa.

„Nu te încrede în mândria Românului. (Auf den stolz des Rumänen soll man nicht bauen“) pag. 146, op. cit.)

„Demnitatea Românului constă în aceea, ca să porceadă și vorbească în totdeauna chibzuit. Între împregiurări poți să comiți în contra lui ori-șice (lässt er sich Alles gefallen) așa o pretinde opinia publică (românească); dela el, și dacă el o face (adecă să suferă totul) este lăudat. (Crezi numai, dle Slavici, dar' nu este chiar așa).

„Românul, ce e drept, nu este curăgios și conform opiniei românești nici nu trebuie să fi curăgios, căci curăgiul porcede nu numai din forță bărbătească, ci (după conceptul românesc) și din lipsa de chibzueală; dar' (Românul) este curăgios dacă se află într-o poziție adevărat critică, ori dacă cauze nedelaturabile îl silesc ca să se expună (mare curăgiu!). Viteaz nu înseamnă în limba română aceea ce înseamnă viteaz (heldenmüthig) în maghiară (heldenmüthig (adecă: viteaz), în sensul serios și nobil al cuvântului înseamnă pe românește: viteaz la strîmtoare, (müthig in der Bedrängnis), când nu ai încotro, (wo kein anderer Weg übrig bleibt). Frica e cea mai bună pază, (die Furcht ist die beste Wache), zice proverbul (românesc). Același proverb se află și la alte națiuni; întrebarea este însă totdeauna, că în ce sens aplică un popor un proverb, în serios, sau numai din glumă, ori ironic. Românul aplică proverbul din chestiune foarte serios. (Dl Slavici dă explicațiile din urmă sub linie, ca nu cumva Nemții și lumea cultă din străinătate, cari se va interesa de Români, să poată crede cumva, că Românul nu este fricos și laș). Dar' se continuă. „Arare-ori vei afla Român, care pentru nimica se expună vre-unui pericol, adese-ori însă de aceia, cari în precauțiunea lor merg până la lășitate.“

„Românul este foarte ospital, însă numai față de Români; pentru străini casa sa este închisă, și în unele tinuturi merg (Români) așa de departe, încât străinului nu-i dau nici măcar un pahar de apă“. (Nemții, bună-oară Weigand și Berquer, se exprimă altfel despre noi, dar' de ei sînt — străini).

„Dacă cineva cade în apă, apoi poate striga căva vol, ca să-și sară vre-un Român în ajutor, e înzadar (strigătul) și dacă totuși s'ar afla așa unul (adecă, care se-și sară în ajutor aceluia ce se înecă), atunci acesta nu este lăudat din partea Românilor, ci declarat de imbecil“.

„Românul sare orbiș în foc, fără să mai întrebe, dacă va peri ori nu: în cas dacă astfel i-s-a poruncit; dacă însă arde în vre-un sat românesc o casă, cu toții o lasă se arză și fiecare dintre cei ce se află în casa ce arde se cere să aibă curăgiul de a se salva cu ajutorul lui Dumnezeu“. (Cinismul dlui Slavici degenează în blasfemie).

„Ca nu cumva să creadă străinii, că nu este adevărat proverbul unguresc: „tolvaj az oláh“, dl Slavici ne prezintă Europei și ca pe tâlhari, deși în sens mai rău de cum o înțelege Ungurul în proverbul seu.

„Dl Slavici scrie: „Dacă cineva fură găini, rațe, găști, miei ori porci, spre a-și găti un prânz bun, și nu este prins ca tâlhar, chiar el vine și se laudă peste vre-o câte-va luni cu furtul succes“.

„În genere, în ochii Românului nu trece de rău acela, care a furat dela vre-un străin avut, ci de neistet dacă a fost prins în flagrant delict“. (Avis străinilor cari se interesează de chestia noastră).

„Vechiul tribunist“ dl Slavici astfel ne caracterizează în opul seu.

Spațiul nu-mi permite să reproduc în întregime sa capitolul „particularități naționale“, din care am citat pasagele de mai sus. Cred, că este însă de ajuns și atata, spre a arăta spiritul în care scria dl I. Slavici la 1881, deci scurt timp înainte de a deveni director al „Tribunei“, „bărbat providențial“ și „naționalist patentat“.

Tot acel domn Slavici însă, care scrie în limba germană astfel despre „Iubita sa națiune“ când scrie românește, polemizând cu vre-un Ungur ori alt străin, nu se gînează de a-l numi pe respectivul: mincinos, înfam și malițios, dacă a cutezat cumva să ne atribue nouă Românilor calitățile cu cari chiar dl Slavici ne face să parădăm înaintea Europei.

Că dl Slavici a ținut să-și schimbe convingerile referitor la partidele din România și că d-sa dorește ca să ne facem pe contul inimiciiilor celorlalte partide instrumente oarbe în mâna partidului liberal aceasta este chestie privată a dlui Ioan Slavici.

„Nu te încrede în mândria Românului!“ ne spune d-sa.

Noi credem, că totuși trebuie să avem atîta mândrie, ca să ne cugetăm cu capetele proprii și ca noi să ne dregem soarta, neluând asupra noastră rola de a juca precum ni-se fluieră din Pesta via București.

„Românul este cuprins de o încăpăținare stupidă și odată cu capul nu voeste să primească vre-o idee nouă“.

Astfel glăsuiește dl I. Slavici. Cum, dle Slavici, de d-ta, chiar d-ta, care atât de perfect cunoști această „stupiditate“ națională specifică românească, ai fost așa de puțin prevăzător, încât ai voit să ne îndupleci la pace cu Ungurii în fața „Milleniului“?

Pacea cu Ungurii pentru noi ar fi o „idee nouă“ în sensul cum d-ta o predici, în sensul ca să ne supunem și pari a fi uitat pe când ai scris „Milleniul“, ceea ce ai scris pentru ca străinii să ne cunoască corect: „Românul este cuprins de o încăpăținare stupidă și odată cu capul nu voeste să primească vre-o idee nouă“.

Dar' ai fost pe semne o jertfă a „mînții Românului celei de pe urmă“, astfel te-ai scuza vre-un străin care ne cunoaște pe noi Români din cartea d-tale.

Permite-mi să-ți spun, dle Ioan Slavici, că este generală convingerea între Români, acești „stupizi“ de dincoace de munți, că dacă într-adevăr nu avem mândrie națională, trebuie să ni-o creăm.

Dar' fii sigur, că posedem mândrie națională, ori-cît de categoric te-ai încumeta d-ta să o negi în fața străinilor.

Chiar pentru aceea dorim, ca să ne facem din cauza noastră o armă de partid pentru partidele din țeară.

Nouă ne este mai sfîntă cauza noastră, decît dumitale convingerile și peana d-tale.

Cu frații nostri liberi voim să trăim ca și cu frații, ear' nu ca și cu oameni de partid, ear' dacă ei voesc să ne ajutoreze, ajutoreze-ne ca pe frați, ear' nu ca pe instrumente spre ajungerea scopurilor lor de partid.

Ai scris din nou o broșură, dle Slavici, prin care ai speranța, că vei putea provoca desbinare făcând astfel treburile cuiva.

Dl Bánffy își dorește pace pentru milleniul, dl Slavici voeste să i-o și procure, dacă nu altfel, prin învîrjirea noastră.

Nu va avea efect broșura d-tale, dle Slavici, căci precum știu eu, Români țin la aceea — cu toate că d-ta străinilor astfel li-o spui, — că bărbății cari voesc să-și conducă să fie sinceri față de ei.

În oameni cu mațe peștițe, cari azi susțin o părere, „din convingere“, ear' mîne aceeași părere „din principiu“ o combatte chiar și dacă scriu așa de rafinat ca și d-ta, până la Românul cel mai „stupid de încăpăținat“, își perde încrederea.

Nu, dle Slavici, să ierți, însă vei admite, că numai un om ipocrit poate să vină și să vorbească azi de „mărita națiune“ și mîne să scrie precum d-ta ai scris pentru străini despre noi.

Vei admite, că numai un om fals poate să predice azi ură în contra Maghiarilor, ear' mîne iubire și pace și totuși tot același om să se numească poimîne, „adevărat Tribunist“, adecă adevărat „Român verde“, ear' pe aceia,

cari în contra murdăririi cauzei printr'însul au apărut sfințenia ei neprihănită, să-i timbreze de trădători.

Permite-mi în fine, dle Slavici, să te rog: scrie povești și renumele neperit între autorii nostri și va fi asigurată, dar' nu te amesteca în afacerile politice ale Ardelenilor, dacă nu voesti ca istoria să te numească un Boco românesc.

Deși d-ta scrii, că: „Românul nu este curăgios și conform opiniei românești (publice) nici nu trebuie să fi curăgios“, și cu toate că d-ta constatezi că: „în ochii Românului sinceritatea nu este o virtute“, totuși voesc să nu fu „laș“, ci am curăgiul de a le scrie cele înșirate, cu toate că ar trebui după școala Slavici să aibă Românul și astfel și eu, curăgiu numai la strîmtoare.

Alexandru Vaida-Voevod, med.

Reînnoirea pactului economic în Reichsrath și dieta Austriei-de-jos.

În prima ședință, de Sămbătă trecută, 15 Februarie, cum am pomenit în nrul nostru de ieri, s'a făcut în Reichsrathul cisleithan propunerea de urgență pentru abdicarea convențiunii comerciale-vamale din pactul economic între Austria și Ungaria. Propunerea, în scris, era iscălită de următorii deputați: contele Kuenburg, presidentul partidului „stînga germană unită“, Dr. Engel, presidentul clubului deputaților cehi; contele Deym, presidentul clubului proprietarilor mari; cavalerul Zaleski, presidentul clubului deputaților polonezi; Dr. Steinwender, presidentul clubului deputaților germani-naționali și baronul Dipauli, presidentul partidului popular. Propunerea sună astfel:

„Guvernul se provoacă a abdicare de cu vreme convențiunea comercială-vamală cu Ungaria și a îngrijii, în legătură cu celelalte chestiuni privitoare la reînnoirea pactului, ca într-o nouă convenție comercială-vamală cu Ungaria interesele politice și economice ale Austriei să fie ocrotite în deplina lor extensiune și să fie delăturate din fond toate pagubele, cari au fost de fapt pricinuite regatelor și țărilor reprezentate în Reichsrath prin tălmăcirea și aplicarea nedreaptă a singuratecelor dispozițiuni ale convenției comerciale-vamale“.

Contele Kuenburg arată, în motivarea sa, asupra hotărîrilor luate în toate dietele, privitor la convențiunea comercială-vamală și zice: În diferitele sfere interesate domnește simțămîntul de nemulțumire cu stările existente. Partidul nostru de sigur nu stă pe punctul de vedere de a se abdicare convențiunea comercială-vamală; crede însă, ținînd seamă de experiențele făcute, de datoria urgentă, a lucra întru schimbarea stărilor de față. Noi așteptăm dela guvern, că va sprigini parlamentul în năsuințele sale de a se aduce o schimbare, de a crea stări de lucruri mai drepte, împregiurări ce țin mai mult seamă de interesele dintr-o parte și din alta; și credem, că spre acest sfîrșit va fi de lipsă să se abdică de cu vreme convențiunea comercială-vamală. (Vii aprobări). Cu această intențiune este făcută propunerea și noi ne exprimăm dorința ca să fie primită cu unanimitate de cătră Casă.

Dr. Engel declară, că el și ai sei ar fi dorit, nu-i vorbă, unele schimbări (cu caracter mai pronunțat) în propunerea; dar' și-au reținut temerile, spre a face posibilă o rezoluție unanimă.

Contele Deym spriginește propunerea.

Ministrul de comerț, baron Glanz... „Constă de răspunderea cea grea, ce i-o impune reînnoirea pactului economic cu Ungaria, guvernul a intrat în pertractările respective. Opiniile lui sînt îndreptate într-acolo, că pertractările vor duce, încă înainte de terminul pentru abdicare, la o înțelegere ce va ocroti pe deplin interesele austriece. Pentru cazul, că o astfel de înțelegere nu s'ar face, guvernul se va folosi de dreptul ce i-se compete în sensul convențiunii. (Aprobări). În acest sens acceptăm provocarea adresată nouă în propunerea de urgență, ca efluxul opiniei predominante în casă și vom proceda conform“. (Aprobări vii).

Camera primește apoi unanim și fără ori-ce discuție propunerea de urgență mai sus amintită.

Nu ne aducem aminte, când s'ar mai fi întîmplat o asemenea cas de concordie în parlamentul cisleithan.

Am amintit în numărul de Duminecă și de ședința dela 13 Februarie a dietei

din Austria-de-jos, în care Lueger a aplicat așa de țeapăne și bine meritate lovituri pe corpul corupt al jidano-maghiarilor sau maghiare-jidanelor.

Și aici a venit în dezbateră propunerea deputatului Vergani, făcută încă într-o ședință de mai nainte, privitoare la abdicarea convenției. Predată comisiunii anumite, propunerea a fost întrucâtva modificată și astfel adusă în plenul dietei dela sau pomenita zi. Credem de interesant a da câteva amănunte și despre ședința aceasta.

Vergani, motivându-și propunerea, documentează cu cifre pagubele ce îndură țărele cisleitane din cauza actualului pact economic. Deja în 1867, adevărații, dreapta relație a cotei a fost: 36 și 64. Ear' azi, când venitele Ungariei din 167 milioane cât erau în 1867, s'au urcat la 473 milioane, pe când acele ale Austriei din 300 milioane numai la 653 milioane, dreapta socoteală a cotei ar fi 43:57. Recerînțele în bugetul comun al monarhiei sînt de 153,599.288 florini. Abstrăgîndu-se suma neto a veniturilor vamale, și așa zisul *prociptum* slavonesc, rămăna de acoperit 102,461.105 fl., care după cheia actuală a cotei se împart: 71,722.773 1/2 fl. pentru Austria, ear' 30,738.331 1/2 fl. pentru Ungaria.

Deja de când cu reînnoirea pactului în 1867, deputatul Iavorski calculase că adevărata relațiune a cotei ar trebui să fie 65:35. De atunci venitele Ungariei au crescut cu 100 milioane; ear' cota dreaptă este azi 57:43. Deputatul ceh Dr. Forșta calculat că, dacă produsele agrare, care intră astăzi din Ungaria în Austria, ar veni aici din străinătate, visteria cisleithană ar încasa de pe ele 40—45 mil. vamă, după actualele taxe. Și industria Austriei suferă multe pagube din cauza convenției comerciale-vamale cu Ungaria.

Trecînd apoi la a vorbi despre preponderanța politică a Ungariei și hegemonia Maghiarilor, deputatul Vergani zice între altele: „Și în Ungaria aproape două treimi a populației nu se învoesc cu stările încordate între Austria și Ungaria. Români, Germanii și Slavii, laolaltă formînd o cifră mult mai mare decît Maghiarii, care sînt uniți cu Jidanii, nu se învoesc de loc, ca să existe raporturi încordate între Austria și Ungaria“.

Deputatul Fürnkranz vorbește mai ales de pagubele ce îndură viticultorii austriaci în urma actualului pact și recunoaște numai o singură relație dreaptă a cotei: 50% plătește Austria și 50% Ungaria.

(Va urma)

Din parlamentul maghiar.

Ședința din 14 l. c.

(Urmare.)

Contele Apponyi se ocupă mai întîiu cu propunerea lui Ugron referitoare la raportul dintre biserică și stat, basat pe principul egalității, al reciprocității și al autonomiei. Spune, că este imposibil ca națiunea să absteie dela aceste principii ale sale. Trece apoi la reflexiunile ce s'au făcut cu privire la propunerea sa, în care a cerut comisia parlamentară de 15 în afacerea Pulszky.

Când a făcut acea propunere a făcut-o numai pe baza mai multor suspiciuni, astăzi însă sînt fapte dovedite, că s'a defraudat, că statul a suferit daună, că guvernul a comis o transgresiune prin desconsiderarea bugetului votat de casă. Aceasta se vede și din vorbirea de apărare a lui Wekerle, care ar fi trebuit să motiveze pentru ce a asemnat sume neprelimitate. (Aplause) Declară, că nici vorbirea lui Wekerle nici a lui Bánffy nu a lăsat dumeriți pe membrii casei. Condamnă din nou consiliul ministerial, care a lucrat atât de superficial, votînd suma 4.000 fl. Comunică, că dacă dînsul ar fi mini-tru repășit sau ministru actual, ar cere însuși comisia controlatoare. În sfîrșit declară — pentru cazul că majoritatea îi va respinge propunerea — că se alătură pe lângă cea făcută de Szapáry.

Contele Szapáry rostește cuvîntarea de încheiere motivându-și din nou propunerea făcută.

Urmează votările. Propunerea lui Ugron Gábor este respinsă. La propunerea lui Apponyi se cere votare nominală și pentru ea votează 150, ear' contra ei 174. Guvernul a obținut o majoritate de 24 voturi. (Au votat și ministrii Bánffy, Erdély, Perczel, Lukács, Daniel și Darány, asemenea și 5 secretari de stat — votîndu-și astfel înșiși încredere!!)

Propunerea lui Szapáry a căzut și ea și încă toate trei punctele.

Ședința din 15 l. c.

În ședința de astăzi se votează mai multe rubrici din bugetul ministrului de culte și instrucție publică.

La titlul „Consiliul de instrucțiune“ vorbește deputatul Hévizy și îi răspunde ministrul Wlassics, declarînd că acest consiliu va fi reorganizat în cîrînd și că la recensiunea manualelor de școală se va porcece de aci înainte în alt chip, introducînd principul responsabilității individuale.

Urmează titlul: universitatea regească din Budapesta.

Deputații Hortoványi și Sima cer înființarea unei nouă universități (a treia) în Ungaria; unul o reclamă pentru Pojon, altul pentru Seghedin. Deputatul Hock János face pendentă această chestiune dela reorganizarea și resp. edificarea universității din Budapesta. Se ocupă cu facultatea teologică din Budapesta și accentuează necesitatea limbii latine la această facultate și în biserica catolică peste tot.

Ministrul Wlassics, wăspunzînd antevorbirilor comunica, că și el este pentru înființarea unei a treia universități, numai că are de sanăt încă multe rele la universitățile și academiile existente, așa că deocamdată nu poate fi vorba de întemeierea universității cerute.

Promite, că în toamna viitoare va sistemiza o nouă catedră pentru un profesor de drept privat în Budapesta.

Urmează la ordinea zilei interpellările. După cele de puțin însemnătate ale lui Kemény și Vajay interpelează deputatul Hortoványi pe ministrul-președinte în afacerea divulgată prin jurnale, din care rezultă, că nou-denumiții membri ai Casei magnaților au solvit sume mari în cassa guvernului și a partidului liberal. Interpeleția constă din următoarele trei puncte:

1. Este adevărat, că membrii noi ai Casei Magnaților, denumiți sub guvernul actual, au solvit pentru distincția primită sume mari guvernului sau partidului liberal?

2. Este îndeosebi adevărat ceea ce scrie „Budapesti Hirlap“ în nrul din 25 Februarie, că contele Vigyázó a plătit 400.000 fl., baronul Harkányi 200.000 fl., baronul Harkányi Károly 200.000 fl., bar. Somossy 300.000 fl., frații baroni Bochus câte 200.000 fl.?

3. Dacă distincțiunile se fac pentru astfel de remuneri, spre ce scopuri se administreză aceste parale?

Bánffy: Cele scrise în „Budapesti Hirlap“ sînt minciuni dela început până la sfîrșit. Îi pare bine de a pute desmînți cele scrise acolo.

Hortoványi: Nu este vorba de articolul din „B. H.“, ci întrebarea e, că plătit-au sau ba?

Ivánka: Se vede că n'au plătit de ajuns!

Bánffy: Am spus deja, că articolul este o scornitură, mai mult nu pot spune acum. (Strigăte în stînga: Răspunde dacă au plătit sau nu!! Mișcare mare). Rog să-mi se iee răspunsul la cunoștință.

Ivánka: Dar' n'ai răspuns nimic!

Lukács Gyula: Un astfel de răspuns este un scandal.

Hortoványi: Neprimind răspuns direct la întrebările mele nu pot lua nimic la cunoștință.

Majoritatea ia răspunsul la cunoștință.

Cronica politică.

(Bulgaria). După programul stabilit, ceremonie trecerii lui Boris la ortodoxie s'a întîmplat în ziua de 2/14 Februarie. Eată câteva amănute despre această solemnitate națională-bulgară.

Cu zile înainte sosiseră din provincie și din Rumelia-orientală atît de mulți, încât Sofia abia i-a putut cuprinde. Se poate zice, că întreagă Bulgaria și Rumelia-orientală s'a concentrat în Sofia. Numărul străinilor se poate pune la 20.000. Palatul consuliului ruses și al celui sîrbesc erau bogat provăzute cu stindarde. La orele 9 a. m. trupele au pornit spre catedrală. Asemenea societățile și reuniunile cu stindardele lor, tinerimea școlară, clerul, oficerii și amployații, cum și o mare mulțime de public. Reprezentantul diplomatic al Franciei și al Sîrbiei așteptau pe principele la portalul catedralei. Înainte de sosirea principelui a sosit delegatul ruses și cel al Turciei. Interiorul catedralei era îmbodobit cu stindarde bulgare și rusești. În mijloc era ridicat un baldachin. Serviciul divin s'a început la 10 ore și a durat până la 11. Exarchul a servit liturgia cu o asistență de 14 episcopi.

Corpul diplomatic a fost reprezentat prin gerantul francez Lacau; prin Danici, reprezentantul regelui Sîrbiei; Argiropol, gerantul diplomatic al Greciei și prin noul comisar turcesc Niazzi-bei.

La 11 ore publicul adunat în fața catedralei prin viforoase exclamări de hurra a semnalat sosirea prințului Boris, căruia ministrii i-au eșit întru întîmpinare.

Când s'a început ceremonialul ungerii cu sfîntul mir, contele Cutusov, reprezentantul Țarului, ocupă loc la dreapta prințului,

	Din 3 Febr. v. — 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	—	100
Renta română amort. 5%	—	97
Renta (Schnuldverschreib.)	—	99
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	—	100
Imprumuturi muni. 5%	—	87
Scrisuri func. rur. le 5%	—	—
Scrisuri func. rurale 7%	—	—
Idem urbane 7%	—	—
— " 6%	—	702
— " 5%	—	87
Banca-Nat. (100 lei vers. înt.)	—	1488
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vers.)	—	420
Soc. de Ang. Nat. (200 lei vers.)	—	487
Soc. rom. de reasig.	—	118
Soc. de con. (250 lei vers.)	—	106
Oblig. Cassa Română	—	980
agio	—	—
Schneid.	—	—
Londra 8 luni	—	—
— — — — —	—	—
Berlin 8 luni	—	—
— — — — —	—	—
Paris 8 luni	—	—
— — — — —	—	—
Viena	—	—
— — — — —	—	—
Agio	—	—

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes.
Proprietar: Pentru T. L. Albini sub sechestru:
Iosif Marschall.

Convocare.

Domnii membri ai societății de împrumut și păstrare „Aurora” sunt invitați a participa la

a XXII-a adunare generală,

care va avea loc Duminică în 15 Martie 1896 la 10 ore a. m. în sala școlii fundaționale populare superioare din Năsăud.

Ordinea zilei:

1. Raportul direcțiunii și al comisiunii censurătoare.
2. Statorirea bilanțului pe anul 1895, distribuirea profitului și darea abso-lutorului pentru anul de gestiune expirat.
3. Alegerea alor 2 membri în consiliul administrativ.
4. Alegerea comisiunii censurătoare.
5. Propunerile consiliului administrativ și eventual alte propuneri insinuate în sensul statutului.

Năsăud, 15 Februarie 1896.

[771] 1—3

Direcțiunea.

„SOMEȘANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Dej.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Someșana” se invită la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 9 Martie st. n. 1896 înainte de amiază la 10 ore în localitatea institutului.

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere de pe anul 1895, prezentarea bilanțului și raportarea despre emisiunea nouă de acții.
 2. Distribuirea profitului curat.
 3. Alegerea alor opt membri în direcțiune conform §-lui 27 din statute și a unui membru în comitetul de revisiune.
 4. Exmiterea alor doi membri pentru verificarea protocolului.
- Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați sunt rugați a observa condițiunile §-lor 18 și 19 din statutele institutului. Dej, la 10 Februarie st. n. 1896.

[717] 1—1

Direcțiunea.

Proiectul direcțiunii referitor la distribuirea profitului de 13092.08 fl. este următorul:

1. La acționari conform §-lui 56 din statut	5%	fl.	2500.—
2. La fondul de rezervă conform §-lui 56 din statut	25	„	2648.02
3. La direcțiune conform §-lui 56 din statut	10	„	1059.20
4. La comitetul de revisiune conform §-lui 56 din statut	4	„	423.68
5. La directorul executiv conform §-lui 56 din statut	2	„	211.84
6. La funcționari conform §-lui 56 din statut	2	„	211.84
7. La fondul de pensiune conform §-lui 56 din statut	5	„	529.60
8. Pentru scopuri culturale conform §-lui 56 din statut	12	„	1271.04
Total		fl.	8855.22

car' restul de fl. 4235.86 se se distribuie în următorul mod:

9. Supradividendă la acționari	2 1/2%	fl.	1250.—
10. dotație la fondul de rezervă		„	1745.98
11. La fond special de rezervă care are a servi pentru acoperirea perderilor ce s'ar ivi la institut		„	1000.—
12. Se se transpună în contul anului 1896		„	240.88
Total		fl.	13092.08

Contul bilanțului

încheiat cu 31 Decembrie 1895.

Active:		Pasive:	
Casa în numerar	4257 69	Capital social	fl. 50.000.—
Cambii de bancă	fl. 168.340.50	versaminte din	
Cambii cu acoperire ipot.	309553 50	emis. a II-a de fl. 50.000 „	11.113.53
Împrumut hipotecar	46647 50	Depuneri spre fructificare	61118 53
Împrumut pe obligații	11420 —	Fond de rezervă	109214 32
Efecte	1889 —	Fond de pensiune	15606 —
Debitori	5060 18	Cambii reescomptate	6725 67
		Dividendă	163849 50
		Tantiemă	640 50
		Creditori	190 46
		Depozit	1427 14
		Giro	1327 67
		Interese anticipate pro 1896	180 —
		Profit curat	5461 —
			13092 08
	378827 87		378827 87

Contul profitului și perderilor:

Eșiri:		Venite:	
Interese:		Interese:	
după depuneri	fl. 6521.02	dela cambii	fl. 19438.47
după reescompt	„ 8648.83	dela împrumuturi ipot.	3472.82
după fond de rezervă	„ 606.—	dela impr. pe obligații. „	912.02
după fond de pensiune	„ 375.72	dela efecte	87.70
după versaminte din capit. „	72.74	dela cont-curent	377.92
Spese:		de întârziere	5471.26
Salare	fl. 3739.92	Competență, taxe de transcrieri și pro-	
Mărci și diurne	„ 810.—	visiune	9448 —
Spese de birou, porto.	„ 1025.97		
Chiria	400 —		
Dare:			
dare directă	fl. 2287.56		
dare după depuneri și com-			
petență de timbru	653.53		
Amortisare	400 —		
Abscrieri	575 —		
Profit curat	13092 08		
	39208 42		

Dej, la 31 Decembrie 1895.

Direcțiunea:

D. Vajda m. p., **Dr. T. Mihali** m. p.,
președinte. director exec. și membru în direc.

Gregoriu Pușcariu m. p. **Dr.**

T. Herman m. p. **G. Gradoviciu** m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile întru toate.

Dej, la 10 Februarie 1896.

Comitetul de

Andrei Cosma m. p. **Iosif Lissai** m. p.

Pentru „Institut Tipografic” **T. Liv**

Sz. 7—1896.
N. p.

[715] 3—3

Pályázati hirdetmény.

Az abrudbányai-verespataki nehezek pénz alap keretébe tartozó Verespatak nagy községében rendszeresített s elhatározás folytán megüresedett orvosi állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással évi 550 forint fizetés, 200 frt drágasági potlék, 120 frt lótarás és 60 frt szállás pénz, és annak idejében nyugdíjjal van összekötve.

Köteles a megválasztott orvos Verespatak nagy község összes bányászait és azok család tagjait ingyenesen gyógykezelni és Verespatakon lakni.

Fizetése a nehezek pénzalap kezeléségénél (m. kir. bányahivatalnál) fog előleges részletekben kifizetett.

A pályázni óhajtok tudosi oklevelekkel, erkölcsi és szolgálati bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat 1896. év márczius hó 5-éig alolirt elnökségnek annál is inkább adják be, minthogy a később érkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Abrudbányán, 1896. február 5-én.

Képes Ferencz,

v. jegyző.

Ajtay János,

elnök.

Agenti

cari se cerceteze musterii privati pentru proviziune înaltă cu rolouri de lemn și jaluzii fabricat nou, premiat de șese ori. Offert cu referințe către *C. Klement*, Fabr. de jal. în *Braunau* i. B. (Etabl. 1878.) Cel mai mare etablissement de brânză aceasta. [536] 3—6

În atelierul „Institutului
Tipografic” din Sibiu
se primește

Un culegător-tipograf.

Condiție sigură.

Slivovița de Bănat

premiată cu diploma de onoare, medailă de aur și hors concurs, din căzănăriile lui

Câmpianu și Smeu,

Prigor (Bănat).

[3590] 13—25

Deposite: Viena IV., Wiedner Gürtel nr. 20.
București, Calea-Griviței nr. 117.

Se caută reprezentanți români în orașe mari pentru Austro-Ungaria.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Di Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare** populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-
păra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De Ispirescu, culegător-tipograf. Un plar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Tein legănat.** al lui Ión. 16 bani.
8. **Colăce.**
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldăruța cu trei** veste franțuzească a Ispirescu, după A. plar 8 cr.
32. **Dina-Împărăteasă și peana e aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.